

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2022-4-006

(Devralma)

Karar Sayısı : 22-14/222-96

Karar Tarihi : 24.03.2022

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE

Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Hasan Hüseyin ÜNLÜ,
Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Kerem TOMUR, Esmâ AKSU, Merve KOÇ

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN

: - Kalekim Kimyevi Maddeler San. ve Tic. A.Ş.

Temsilcisi: Prof. Dr. Aydın ÇELEN

Alacaatlı Mah. Aka Atabilge Sitesi A3 Blok No:61

Çankaya/Ankara

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Lyksor Kimya A.Ş.'nin tek kontrolünün Kalekim Kimyevi Maddeler San. ve Tic. A.Ş. tarafından devralınması işlemi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 23.02.2022 tarih ve 25642 sayı ile giren ve eksiklikleri 18.03.2022 tarih ve 26387 sayı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 18.03.2022 tarih ve 2022-4-006/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Başvuruda; Lyksor Kimya A.Ş.'nin (LYKSOR) tam kontrolünün, paylarının %(.....)'inin satın alınması suretiyle Kalekim Kimyevi Maddeler San. ve Tic. A.Ş. (KALEKİM) tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talep edilmiştir.
- (5) İşlemin temelini, KALEKİM ile (.....) ve KALEKİM ile (.....) arasında ayrı ayrı olmak üzere imzalanan iki adet Pay Devri Sözleşmesi ve KALEKİM ile (.....) arasında imzalanan Pay Sahipleri Sözleşmesi (PSS) oluşturmaktadır.
- (6) Dosya konusu işlemle gerçek kişiler (.....) ve (.....)'ın %(.....)'şer hisseyle ortak kontrolünde olan LYKSOR'un tek kontrolünün KALEKİM'e geçeceği belirtilmiştir. İşlem ile birlikte (.....) hisselerinin tamamını, (.....) ise hisselerinin yarısını (devre konu şirketin toplam hissesinin %(.....)'ini) KALEKİM'e devredecektir. Böylece işlem sonrasında, LYKSOR'un hisselerinin %(.....)'i KALEKİM'e geçecek, geri kalan %(.....) hisse ise (.....)'nda kalmaya devam edecektir. Dolayısıyla bildirim konusu işlem sonrasında KALEKİM, LYKSOR'un çoğunluk hisselerini satın almış olacaktır. PSS'de azınlık hissedarı (.....)'na birtakım veto hakları¹ verilse de söz konusu veto hakları LYKSOR'un stratejik ticari davranışları üzerinde belirleyici etki uygulayabilme imkânı vermediğinden işlem sonrasında LYKSOR üzerinde hissedarlarının ortak kontrolü söz konusu olmayacak, şirket tamamen KALEKİM'in tek kontrolüne geçecektir. Dolayısıyla

¹ PSS'nin 7.2. ve 8.4. maddelerinde sayılan sermaye artırımına ve esas sözleşme değişikliklerine ilişkin kararlar oybirliğine tabidir. Birleşme ve Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kılavuzu'nun 52. paragrafında belirtildiği üzere, söz konusu sözleşme maddelerinin azınlık hissedarın finansal çıkarlarını korumaya yönelik haklardan olması sebebiyle ortak kontrol söz konusu olmamaktadır.

bildirime konu işlemin 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesi anlamında bir devralma olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan ilgili tarafların cirolarının söz konusu Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde öngörülen eşikleri aşması nedeniyle, işlemin izne tabi olduğu görülmektedir.

- (7) Bildirim Formunda ve cevabi yazıda sunulan bilgilere göre, devre konu LYKSOR, çimento kimyasalları (katkıları) üretimi, beton kimyasalları (katkıları) üretimi ve çimento ve beton kimyasalları ham maddeleri üretimi alanlarında faaliyet göstermektedir. LYKSOR ayrıca sınırlı miktarda likit su yalıtım malzemeleri üretimi ve satışı ile iştigal etmektedir. LYKSOR'un satışını yaptığı çimento kimyasallarının müşterisi çimento üreticileri olup çimentolara istenen bazı özellikleri kazandırabilmek için üretim sırasında bu kimyasallar kullanılmaktadır. Yine LYKSOR'un satışını yaptığı beton kimyasallarının müşterisi beton üreticileri olup beton üreticileri betona istenilen bazı özellikleri kazandırabilmek için bu kimyasalları kullanmaktadır. LYKSOR çimento üreticilerine çimento kimyasalları, beton üreticilerine de beton kimyasalları satmasının yanı sıra, çimento ve beton kimyasalları üreticilerine bu kimyasalların ham maddelerini de satmakta olup söz konusu ham madde kategorisindeki ürünlerin müşterisi çimento veya beton üreticileri değil, LYKSOR gibi çimento ve beton kimyasalları satan diğer teşebbüslerdir.
- (8) KALEKİM ise Türkiye'de seramik yapıştırıcıları, derz dolgu malzemeleri, toz (kuru) su yalıtım malzemeleri ve yüzey hazırlık malzemeleri, boya ve sıvalar ve ısı izolasyon sistemleri alanlarında faaliyet göstermektedir. KALEKİM ürünlerinin çimento, beton ya da çimento/beton kimyasalı üretiminde kullanılmadığı ve bu ürünlerin doğrudan inşaatlarda kullanıldığı, dolayısıyla KALEKİM'in LYKSOR'un faaliyet gösterdiği pazarlarda faaliyet göstermediği ve söz konusu ürünler bakımından tarafların faaliyetleri arasında yatay veya dikey örtüşme bulunmadığı belirtilmiştir.
- (9) KALEKİM'in, LYKSOR ile faaliyetlerinin benzeyebileceği tek pazarın su yalıtım malzemeleri pazarı olduğu Bildirim Formunda ve cevabi yazıda belirtilmektedir. KALEKİM, üretiminde "sıvı/likit kimyasal katkı maddeleri" kullanılmayan, bunun yerine toz bazlı katkılar kullanılan "toz (kuru) su yalıtım malzemeleri" üretmekte ve satmaktadır. Devre konu LYKSOR ise yalnızca likit/sıvı halde bulunan su yalıtım malzemelerini üretmekte ve satmaktadır. Detaylı bir şekilde açıklamak gerekirse, LYKSOR tarafından üretilen Hydroplast CN isimli ürün, temel ve perde betonun yüzeyden su emmesini ve su geçirimsizliğini azaltan bir katkı maddesi olup doğrudan beton üreticileri tarafından betona karıştırılmaktadır. Bu katkının kullanıldığı betonlar kütle beton dökümü olan büyük projelerde (baraj, tünel vb.) kullanılmaktadır. KALEKİM'in ürettiği su yalıtım ürünleri ise banyo, mutfak, havuz, balkon, teras gibi ıslak hacimlerde ve perde-beton detaylarında kullanılmaktadır. Özetle, LYKSOR'un su geçirimsizlik ürünü beton içerisinde katkı olarak kullanılırken, KALEKİM'in su yalıtım ürünleri bitmiş betonun yalıtım yapılacak yüzeyinin tecrit edilebilmesi için ayrıca bir katman olarak kullanılmaktadır. Bu noktada "toz su yalıtım malzemeleri" ile "likit su yalıtım malzemeleri" arasındaki farkın netleştirilmesi amacıyla söz konusu iki ürünün özelliklerine ilişkin tabloya aşağıda yer verilmiştir:

Tablo 1: Toz ve Likit Su Yalıtım Malzemeleri Arasındaki Temel Farklar

Toz ve Likit Su Yalıtım Malzemeleri Arasındaki Temel Farklar		
Özellikleri	Toz su yalıtım malzemesi	Likit su yalıtım malzemesi
Ürünün tanımı	Harç katkısı	Beton katkı maddesi
Temel kimyasal ürün	Çimento, akrilik, bitüm, poliüretan, silikon	Hidroplast CN
Form	Toz	Likit
Kullanım alanı	Banyo, mutfak, havuz, balkon, teras	Baraj, tünel
Temel işlev ²	Su yalıtımı	Su yalıtımı
Üreticiler ³	Büyük kimya şirketleri ((.....) veya (.....))	Beton katkı maddelerinin üretiminde uzmanlaşmış şirketler ((.....) veya (.....))
Müşteriler	Taşeron firmalar, inşaat firmaları	Hazır beton üreticileri
Kaynak: Bildirim Formu ve Cevabi Yazı		

- (10) Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere, LYKSOR'un ürettiği su yalıtım malzemeleri hazır beton üreticileri tarafından beton üretiminde katkı olarak kullanılmaktadır. Dolayısıyla, LYKSOR'un ürettiği likit su yalıtım malzemeleri beton üretiminde kullanılan bir yarı mamul niteliğindedir. KALEKİM'in ürün portföyünde olan toz su yalıtım ürünleri ise harç haline getirilmek suretiyle doğrudan inşaatlarda veya tadilat işlerinde kullanılmaktadır. Dolayısıyla LYKSOR'un beton üretimi için katkı maddesi olarak kullanılan likit su yalıtım malzemesi pazarındaki üretici ve müşterileri ile alıcı taraf KALEKİM'in harç katkısı olarak kullanılan toz su yalıtım malzemesi pazarındaki üretici ve müşterileri de büyük ölçüde farklılık göstermektedir. Bu kapsamda tarafların faaliyet alanlarındaki ürünlerin farklı müşterilere hitap ettiği görülmektedir. Dolayısıyla, söz konusu su yalıtımı ürünleri arasında bir ikame ilişkisi bulunmadığı anlaşılmıştır.
- (11) İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'da "*Talep ikamesine eşdeğer etkisi olduğu durumlarda arz ikamesi de pazar tanımlamasında hesaba katılabilir. Bunun için, tedarikçilerin göreceli fiyatlarda meydana gelecek küçük ve kalıcı artışlar karşısında üretimlerini başka ürünlere kaydırabilmeleri ve bunları kısa dönemde kayda değer ek maliyetlere ve risklere katlanmak zorunda kalmadan pazarlayabilmeleri gerekir*" ifadelerine yer verilmiştir. Bu kapsamda tarafların üretim ve satış faaliyeti gösterdikleri ürünler arasında talep ikamesi bakımından bir örtüşme bulunmadığı anlaşılmış olmakla birlikte arz bakımından ikame ilişkisinin bulunup bulunmadığı da önem taşımaktadır.
- (12) Teşebbüs tarafından sunulan cevabi yazıya göre likit/sıvı halde bulunan "likit su yalıtım malzemeleri" ile toz halinde bulunan "toz su yalıtım malzemeleri" arasında farklılıklar bulunmaktadır. LYKSOR su yalıtım ürünlerini sıvı hat üzerinden reaktör yardımıyla likit olarak üretmektedir. KALEKİM ise tamamen kuru bir hat üzerinden su yalıtım katkı ürününü üretmektedir. İki üretim arasında kullanılan girdiler, makinalar ve teknik bilgi, takip edilen süreçler ve üretim sonunda elde edilen ürün bakımından herhangi bir benzerlik bulunmamaktadır. Dolayısıyla, KALEKİM üretim bandında değişiklik yaparak likit su yalıtım katkısı üretemeyeceği gibi, LYKSOR da benzer şekilde üretim bandında değişiklik yaparak toz su yalıtım malzemesi üretememekte; her iki teşebbüsün de diğer

² Bu ürünlerin nihai amacı su yalıtımını sağlamak olsa da müşterilerin gözünde tamamen farklı ürünlerdir. Örneğin, evin banyosunda su yalıtım problemi ile karşılaşan bir kişi bu problemi çözmek için usta çağırdığında toz formundaki su yalıtım ürününden almak durumunda kalacaktır. Ustanın bu ürün yerine LYKSOR tarafından üretilen su yalıtım katkısını tadilat ve tamirat işinde kullanması mümkün değildir. Bunun tam tersi de doğrudur: Şöyle ki, beton üretiminde LYKSOR tarafından üretilen likit su yalıtım katkısını kullanan bir hazır beton üreticisi bu ürün yerine KALEKİM'in ürettiği toz yalıtım malzemelerini kullanamamaktadır.

³ SİKA ve MASTER BUILDERS hem toz hem de likit olarak su yalıtım malzemeleri satışı yaptıklarından, hem KALEKİM'in hem de LYKSOR'un rakibi konumundadır.

ürünü üretebilmek için en baştan o ürün için yatırım yapması gerekmektedir⁴. Dolayısıyla, tarafların diğer ürünü üretebilmek için üretim bantlarında değişiklik yapmaları gerek teknolojik olarak gerekse ekonomik olarak rasyonel olmamakla birlikte taraflar ancak en baştan makina parkı satın almak suretiyle üretim hattını kurarak diğer ürününün üretimine başlayabilmektedir⁵. Yapılan bu değerlendirmeler doğrultusunda, likit su yalıtım malzemeleri ile kuru su yalıtım malzemeleri üretimleri arasında gerçekleştirilecek geçişlerin yüksek yatırım maliyeti, zaman ve teknik bilgi gerektirmesinden dolayı söz konusu ürünler arasında arz bakımından da ikame edilebilirliğin bulunmadığı değerlendirilmektedir.

- (13) Bu bilgilere ek olarak, LYKSOR tarafından üretilen likit su yalıtım malzemeleri, KALEKİM'in faaliyette bulunduğu toz su yalıtım malzemeleri ürünlerinde kullanılmadığından veya bunlarla ikamesi de mümkün olmadığından, tarafların bu faaliyetleri arasında dikey bir ilişki de bulunmadığı değerlendirilmektedir. Sonuç olarak, KALEKİM'in toz su yalıtımı faaliyeti ile LYKSOR'un likit su yalıtımı malzemeleri üretimi faaliyeti arasında herhangi bir yatay veya dikey ilişki bulunmadığı anlaşılmıştır.
- (14) Tüm bu bilgiler çerçevesinde, işlem taraflarının faaliyet alanları arasında Türkiye sınırları içerisinde yatay veya dikey bir örtüşme bulunmamasının yanı sıra dosya kapsamında gelen cevabi yazıya göre, tarafların dünya genelindeki faaliyetleri kapsamında da KALEKİM'in Arnavutluk'taki iştiraki Kalekim Neon SHA aracılığıyla yürüttüğü faaliyetleri ile LYKSOR'un Irak ve Afrika bölgesinde yürüttüğü faaliyetleri arasında yatay ve dikey olarak örtüşen alanlar bulunmadığı anlaşıldığından işlemde etkilenen herhangi bir pazar olmadığı ve işlemin rekabeti kısıtlayıcı herhangi bir sonuç doğurmayacağı değerlendirilmektedir.

⁴ Hem toz hem de likit olarak su yalıtım malzemeleri satışı yapan rakip teşebbüslerden SİKA ve MASTER BUILDERS bu ürünleri ayrı ayrı üretim bantlarında üretmektedir.

⁵ Kurulacak üretim hattının maliyeti kapasitesine göre değişecek olup örneğin, ortalama yıllık 10.000 ton toz (kuru harç) su yalıtım malzemesi üretimi gerçekleştirmek için gerekli ekipmanların maliyeti (arsa, tesis bedeli hariç) yaklaşık 1 milyon ABD Doları iken ortalama yıllık 150.000 ton likit su yalıtım malzemesi üretimi gerçekleştirmek için gerekli ekipmanların maliyeti (arsa, tesis bedeli hariç) yine yaklaşık 1 milyon ABD Dolarıdır.

H.SONUÇ

- (15) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.